

המשך פעילויות בעקבות הסיפור - השלקט

מאת: יורם עבר הדני
איורים: נעמה גולומב
הוצאה: ספרית פועלים
קבוצת גיל: גנים בוגרים

שלב הספר

מיני הדרכה על הספר לצוות!

שיחה

להרגיש נפלא

השלקט מצא את הדרך שלו להרגיש נפלא. מה זה אומר להרגיש נפלא? תוכלו לשוחח על כך ולשאול מה גרם לשלקט להרגשה הזאת? מתי אנחנו מרגישים כך? מה עוזר לנו?

לצאת החוצה

לראות את היופי שסביבנו

אפשר לצאת לטיול התבוננות בסביבה ולנסות למצוא יופי נסתר. התמקדו בדבר אחד פשוט כמו עלה או אבן. תוכלו לשחק במשחק בו כל אחד מבני המשפחה יתאר את מה שבחר להתבונן בו. תוכלו לבחור עץ או שיח

ולראות מה קורה לו בחילופי העונות.

יצירה

להכניס קצת צבע
תוכלו ליצור בבית בהשראת האירוס שבספר. תחילה אֶספו עלים ובחרו מתוכם עלה אחד. צבעו את העלה
בגואש בעזרת מכחול ולאחר מכן הצמידו אותו לדף לבן. אחרי שהצבע מתייבש אפשר להמשיך את הציור
בעזרת טוש או עט שחור.

חקר

ייחור עלים
ישנם צמחים שאפשר לייחר (להרבות ולהשריש ענף או עלה שלהם ולהפוך אותם לצמח בוגר) על ידי הכנסת
חתיכת גבעול שלו למים, או שתילת קצה העלה הקרוב ביותר לגבעול, בעציץ עם אדמה לחה. תוכלו לנסות זאת
למשל עם עלי צמח הסנסיווריה, הפרומיה (סוקולנטים שונים) או עם גבעולי פוטוסים וגרניום.

הפעולה פשוטה והתהליך מהיר ומספק!

עלי סוקולנט להניח על אדמה לחה:

פוטוסים לחתוך מתחת למפרק השלישי על הגבעול, לקצוץ עלים תחתונים ולהכניס לצנצנת מים:

מפרק ?

יחור פוטוס ?

גרניום וביגוניה לחתוך מתחת למפרק לקצוץ עלים תחתונים ולהכניס לצנצנת מים:

יצירה

יצירה בהשראת איורי הספר
צפו בסרטון וגלו אפשרויות יצירה מיוחדות עם עלים, בהשראת האיורים של נעמה גולומב בספר 'השלקט'.

השראה

פינטרסט

[יצירות, השראות ועוד הפתעות מחכות לכם בפינטרסט של ספריית פיג'מה.](#)

פְּלִיאָה

על הספר

השלקט בוחר עלה אחד על עץ ו"מאמץ" אותו. היחס שלו אל העלה אינו מתאפיין בתחושת בעלות, אלא באהבה ופליאה. בכל השתנות של העלה, שאט-אט מתייבש עד שנושר מהעץ, הוא רואה את החיובי, ומבטא עמדה פילוסופית של קבלה והשלמה עם מחזוריות החיים.
מעגל החיים מעסיק ילדים מגיל צעיר, וסיפור שמדבר על אהבה, היקשרות, שינויים ופרידה דרך תהליכים בטבע יכול לתרום להתפתחותם הרגשית ולתחושת החוסן שלהם.

שאלות לקריאה דיאלוגית
ביאור מילים ² העורקים של העלה. אפשר להמחיש בעזרת עלה אמיתי או דרך האיור. תוכלו להרחיב ולהסביר על העורקים שבגוף.

שאלות לקריאה ראשונה

שאלות ניטור הבנה:

-למה העלה הפך לצהוב? ראיתם פעם עלה צהוב?

-מתי עלים הופכים לחומים? מה יקרה לעלה עוד מעט?

עצירות לניבוי:

² אחרי הופעת הנקודה הצהובה: מה זה יכול להיות לדעתכם?

-לאחר כל שינוי צבע והנשירה לבסוף: איך לדעתכם יגיב השלקט?

שאלות למפגש חוזר עם הספר

במפגש חוזר עם ספר כדאי לבחור נקודה אחת שבה תרצו להתמקד ולהעמיק סביבה את השיח.

לדוגמה: בקריאה הראשונה כשמגיעים ל"כי היה לו עלה אחד, שהיה רק שלו" ² כדאי לעצור, להזמין את הילדים להתבונן באיור ולשאול: "איזה עלה לדעתכם הוא העלה של השלקט?" בהמשך, במפגש חוזר עם הספר, אפשר לשאול: "למה לדעתכם רק העלה של השלקט מאויר בצבע?"

הצעות נוספות לשיחה בעקבות מפגש חוזר עם הספר:

² אפשר לחזור לקרוא את החלקים שבהם השלקט הרגיש נפלא, להתבונן באיורים ולשאול את הילדים: "מה גרם לשלקט להרגיש נפלא?"

-ומה גורם לכם להרגיש נפלא? שאלה זו מקשרת בין המתרחש בסיפור לנושאים שמעסיקים את הילדים, ומאפשרת שיח על עולמם הרגשי.

-איך אתם הרגשתם כשהעלה השתנה? וכשנשר מהעץ? אפשר להקביל את הרגשות שהתעוררו מנשירת העלה

להתמודדות עם תופעות של שינוי ופרידה המוכרות מחיי הילדים, כמו שן שנושרת או פצע שמחלים.

חֵקֶר

עלים ושלכת

אפשר להצמיד פנס לעלה ולגלות מה רואים. בהמשך אפשר להציע לילדים לצייר איור מדעי של העלה והעורקים.

להעשרה: [מיקוד התבוננות ואיור חווייתי בטבע עם רן לוי יממורי](#) שידור של האקדמיה ברשת לגנות .

ניתן לאסוף עלים לתיעוד. בחרו עץ בשלכת, אספו ממנו עלים בצבעים שונים, וסדרו אותם על פלקט המדגים את תהליך השתנותם.

כדי להיחשף מקרוב לתהליך ההצהבה והנשירה, אפשר לאמץ עץ נשיר בסביבת הגן ולעקוב אחר השתנות העלים. הציעו לילדים לתעד את התהליך בציור ובכתיבה. אפשר להצטלם לצד העץ כמה פעמים לאורך השנה, ולהיווכח בהשתנות העץ וגדילתו לצד השתנות הילדים וגדילתם.

יצירה 🐞

יוצרים בעקבות הספר

בהשראת האיורים הייחודיים שבספר תוכלו לערוך פעילויות יצירה.

להכניס קצת צבע 🌈 מציירים ציור בקו פשוט שחור על רקע לבן, ומדגישים בצבע רק פרט אחד.

מתחילים מעלה – מדביקים עלה קטן (אפשר לבקש מהילדים לאסוף עלים בדרך לגן) ומציירים סביבו בטוש שחור. מה העלה יהפוך להיות?

משחק

לראות את העולם כמו שלקט
השלקט מתמודד עם שינויים בזכות יכולתו למצוא את הטוב בכל דבר. אפשר לתרגל יכולת זו במשחק.

משחק השלקט ? בכל פעם ילד אחד יהיה בתפקיד השלקט (אפשר שיחבוש כובע דומה לזה של השלקט), ואז הוא יגריל פריט מקופסת הפתעות שתכינו מראש (כדאי לשים בה חפצים פשוטים כמו אבן, עיפרון, כפית), ויאמר: "ה _____ נפלא מפני ש..."

אפשר להתחיל בהדגמה שלכם (למשל "הכפית נפלאה כי היא בצבע כסף/ כי אפשר לאכול איתה מעדן/ כי יש לה צורה מצחיקה"), ואם קשה לילד לחשוב על רעיונות, אפשר להזמין את שאר הקבוצה לסייע לו.

יָדַע בֵּין-תַּחֲוּמֵי

הַסִּיפּוֹר מִשְׁלֵב חֲוִיָּה סִפְרוּתִית עִם הַסֵּבֶר עַל תּוֹפַעַת הַשְּׁלֶכֶת וּמַחְזוּרִיּוֹת הַטֵּבַע, כְּלוּמָר הוּא מִנְחִיל יָדַע מִדְּעִי וּמַעֲצִים כִּישׁוּרֵי שִׁפָּה בּוֹ בְּזִמָּן.

הַסִּיפּוֹר כּוֹלֵל גַּם מִסֵּרִים סְמוּיִים:

-הַקֶּשֶׁר בֵּין הַשְּׁלֶקֶט לַעֲלָה אִינוֹ קֶשֶׁר שֶׁל בַּעֲלוּת, אֲלָא שֶׁל אַהֲבָה וּפְלִיאָה.

-בְּכָל הַשְּׁתַּנּוּת שֶׁל הָעֲלָה ² מֵהַתִּיבָּשׁוֹת וְעַד נִשְׁרִיָּה ³ הַשְּׁלֶקֶט רוֹאֵה אֶת הַחִיּוּבִי.

-הַסֵּפֶר מַצִּיעַ עֲמִדָּה פִּילוֹסוֹפִית שֶׁל קִבְּלָה וְהַשְׁלָמָה עִם מַחְזוּרִיּוֹת הַחַיִּים.

מִיִּמְנוּיּוֹת

מִיּוֹמְנוּיּוֹת רִגְשִׁיּוֹת וְחִבְרָתִיּוֹת: דֶּרֶךְ הַחִיבּוּר שֶׁל הַשְּׁלֶקֶט לַעֲלָה, הִילְדִּים מִתְמוּדָדִים עִם נוֹשָׂאִים שֶׁל הִיקְשָׁרוֹת, פְּרִידָה וְקִבְּלָה שֶׁל שִׁנּוּי בְּאוֹפֶן שֶׁמַּחֲזֵק אֶת הַחוּסֶן הַרְגִּשִׁי שֶׁלָּהֶם.

מוֹדַעוֹת עֲצֻמִּית וְהַכּוֹנֵנָה עֲצֻמִּית: הִיכּוּלֶת שֶׁל הַשְּׁלֶקֶט לִרְאוֹת אֶת הַטוֹב בְּכָל שִׁנּוּי חוֹשֶׁפֶת אֶת הִילְדִּים לְגִישָׁה אוֹפְטִימִית לַחַיִּים, לַהֲשִׁלְמָה עִם שִׁנּוּיִים וּלְשִׁלְטָה בִּרְגִשׁוֹת.

עֲרָכִים

דֶּרֶךְ הַסִּיפּוֹר הִילְדִּים נַחֲשָׁפִים לַעֲרָכִים כְּמוֹ כְּבוֹד וְדֹאגָה לַטֵּבַע, אַהֲבַת עוֹלָם הַצּוּמָח וְטִיפּוֹל בְּצִמְחָיו, וְכֵן הֵם נַחֲשָׁפִים לַרְעִיּוֹן שֶׁל מַחְזוּרִיּוֹת הַחַיִּים וְהַשְׁלָמָה עִם תְּהִלְכֵי שִׁנּוּי. הַסִּיפּוֹר מְזַמֵּן הִזְדַּהּוֹת עִם הַדְּמוּיּוֹת, וּמַחֲזֵק אֶת חֲדוּוֹת הַהִקְשָׁבָה וְהַלְמִידָה, וְהַחֲוִיָּה הַרְגִּשִׁית כּוֹלֵה מַעֲוֹדָתָא אֶת אַהֲבַת הַסֵּפֶר.

www.pjisrael.org עוד פעילויות באתר ספריית פיג'מה